

**„Europejski Fundusz Rolny na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”
„Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi”
Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020**

ROZWÓJ LOKALNY KIEROWANY PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO-POMORSKIE

Wrocław 3.08.2020 r.

Kliknij, aby dodać tytuł prezentacji

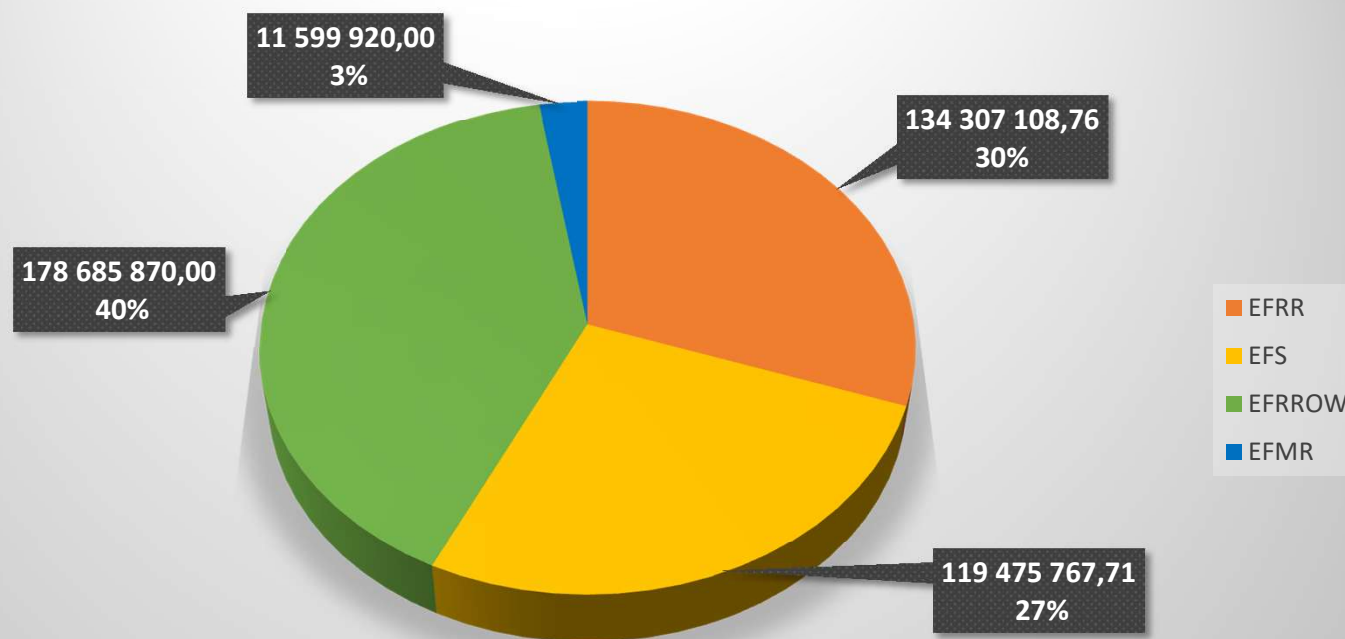
**RLKS
2014-2020**

- Stowarzyszenie "Partnerstwo dla Ziemi Kujawskiej"
- Stowarzyszenie LGD Pojezierze Brodnickie
- LGD "Trzy Doliny"
- Stowarzyszenie "Vistula Terra Culmensis - Rozwój przez Tradycję"
- LGD "Zakole Dolnej Wisły"
- Stowarzyszenie LGD "Dolina Drwęcy"
- Stowarzyszenie LGD "Czarnoziem na soli"
- Stowarzyszenie LGD Gmin Dobrzyńskich Region Południe
- Stowarzyszenie LGD "Sąsiedzi wokół Szlaku Piastowskiego"
- Stowarzyszenie "Partnerstwo dla Krajny i Pałuk"
- LGD "Razem dla Powiatu Radziejowskiego"
- Stowarzyszenie LGD Gmin Dobrzyńskich Region Północ
- Stowarzyszenie "Nasza Krajna"
- LGD "Gminy Powiatu Świeckiego"
- LGD "Ziemia Gotyku"
- Stowarzyszenie LGD "Podgrodzie Toruńskie"
- Partnerstwo LGD "Bory Tucholskie"
- Stowarzyszenie LGD Ziemia Wąbrzeska
- Stowarzyszenie LGD Dorzecza Zgłowiączki
- LGD "Pałuki - Wspólna Sprawa"
- Stowarzyszenie LGD Inowrocław
- Stowarzyszenie Bydgoska LGD „Dwie Rzeki”
- Stowarzyszenie LGD Miasta Włocławek
- Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania "Dla Miasta Torunia"
- Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Miasta Brodnicy
- Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Chełmno
- LGD „Grudziądzki Spichlerz”
- Stowarzyszenie Lokalna Grupa Rybacka „Nasza Krajna i Pałuki”
- granica powiatów

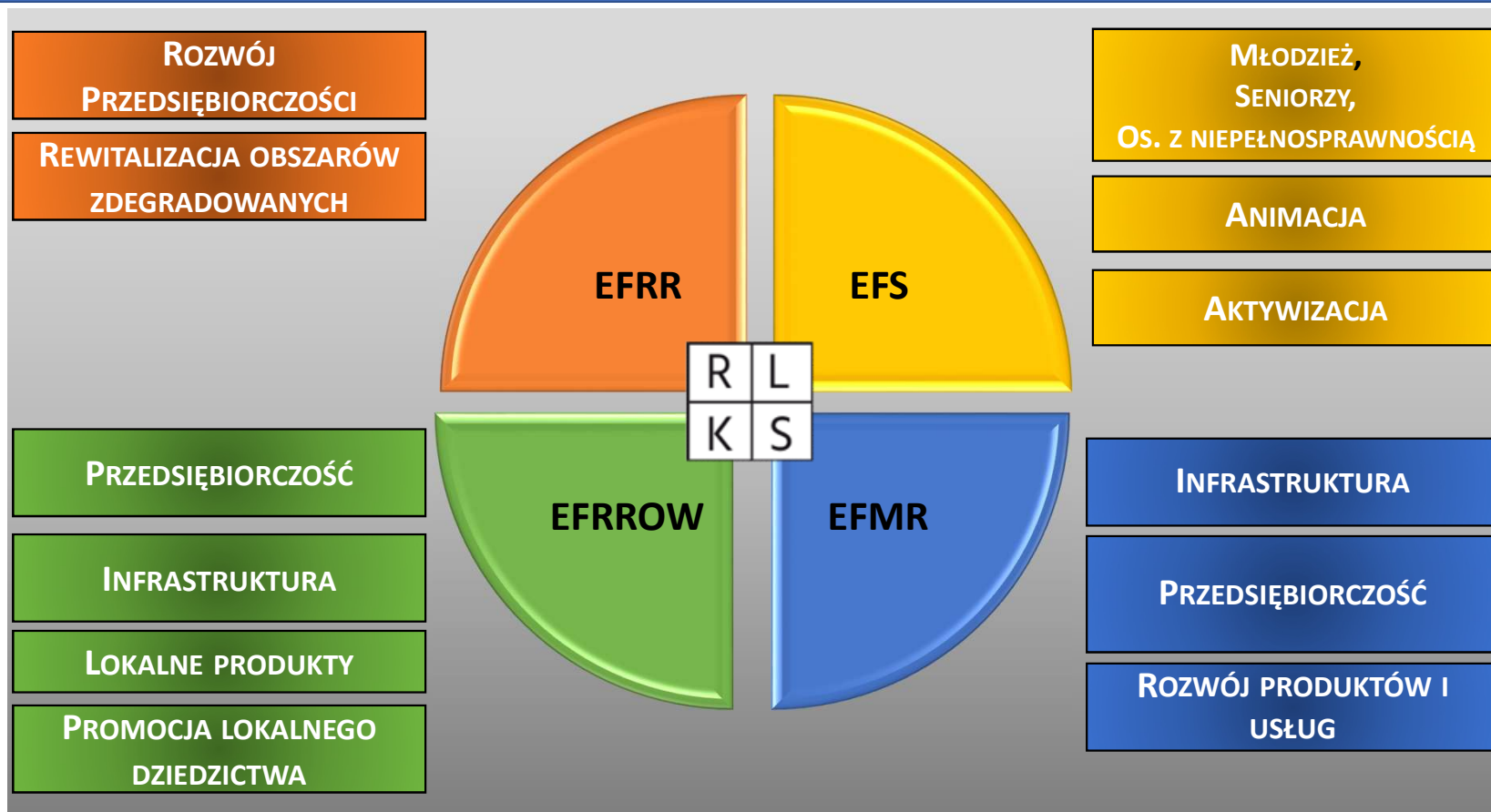

RLKS – Rozwój lokalny kierowany przez społeczność 2014-2020

Limity środków w ramach poszczególnych funduszy (w pln)

RLKS – Rozwój lokalny kierowany przez społeczność 2014-2020

**PRZYKŁADY ZREALIZOWANYCH PROJEKTÓW
Lokalnych Grup Działania**

Gmina: Śliwice

Adaptacja budynku dworca kolejowego na cele realizacji zadań dla seniorów.

- Projekt zakłada modernizację budynku dworca kolejowego w Śliwicach na potrzeby realizacji programu ograniczania i zapobiegania wykluczeniu społecznemu ludności starszej z obszaru rewitalizacji.

(LGD Bory Tucholskie)

Gmina: Kruszwica

*Rewitalizacja zabytkowego wiatraka typu
koźlak w Chrośnie*

- Projekt zakłada modernizację zabytkowego wiatraka w m. Chrosno, która pozwoli na realizację w nim projektów aktywizacyjnych dla osób wymagających wsparcia
- Obiekt ma służyć również jako siedziba spółdzielni socjalnej oraz miejsce integracji wielopokoleniowej.
 - (LGD „Czarnoziem na Soli”)

Kluby młodzieżowe

Klub młodzieżowy w Storlusie „Młodzi ambitni”
Gminny Ośrodek Kultury w Papowie Biskupim
15 osób (9 osób wykluczonych + 6 z otoczenia).

(LGD „Ziemia Gotyku”)

W Klubach realizowany jest m.in. program rówieśniczy, który polega na pomocy w nauce przez uczniów klas starszych.

Odbywają się zajęcia edukacyjne, taneczne, plastyczne i sportowe.
Ważnym elementem są gry i zabawy integracyjne.

„Klub młodzieżowy Happy Frog Witosław”
HAPPY FROG Michał Raczyński
10 dzieci objętych wsparciem.

(Stowarzyszenie "Partnerstwo dla Krajny i Pałuk")

Organizowanie lokalnej społeczności i animacja społeczna

Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo
Prowincja Chełmińsko – Poznańska z siedzibą w Chełmnie
"Animacja aktywności lokalnej"- 14 osób objętych wsparciem.

(LGD "Gminy Powiatu Świeckiego,,)

P.W Art- Solo Piotr Kaja „Matki Superbohaterki” – 20
matek pozostających bez pracy w związku ze
sprawowaniem opieki nad niepełnosprawnym dzieckiem
podniosło wiedzę i umiejętności o charakterze
psychospołecznym, prozdrowotnym i artystycznym, co w
przyszłości ma wpłynąć na lepsze funkcjonowanie matek

(LGD „Dwie rzeki”)

UTWORZENIE CENTRUM ASTRONOMICZNO - KULTURALNO – DYDAKTYCZNEGO

(LGD Partnerstwo dla Krajin i Pałuk)

Szubin

OBECNIE NIE IDENTYFIKUJEMY ZAGROŻENIA DLA REALIZACJI INSTRUMENTU RLKS

DZIĘKI:

- PRZEŁAMANIU BARIERY MENTALNEJ Z ZAKRESIE REALIZACJI EFS W RLKS
- URUCHOMIENIU DZIAŁAŃ NAPRAWCZYCH I PRZYSPIESZAJĄCYCH REALIZACJE INSTRUMENTU
- KOOPERACJI Z LGD, GMINAMI, BENEFICJENTAMI

ZIDENTYFIKOWANE KWESTIE PROBLEMOWE:

- ZAPEWNIENIE CIĄGŁOŚCI FUNKCJONOWANIA LGD W SZCZEGÓLNOŚCI MIEJSKICH

Polityka spójności na lata 2021-2027 – instrumenty terytorialne propozycja dla WKP

ZIT

- Poziom wojewódzki - MOFOW

ZIT/ATT

- Poziom OSI miasta regionalne, subregionalne
- MOF – ZIT - miasta średnie do tracące funkcje społeczno-gospodarcze
- Inne miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze - ATT

ATT

- Poziom powiatowy (ORSG)
- Obszary zagrożone trwałą marginalizacją

RLKS

- Poziom lokalny

ATT

- **Potencjały endogeniczne ?** - brak możliwości realizacji strategii z poziomu regionalnego

ATT

- Programy rewitalizacji

Koncepcja polityki terytorialnej
w województwie
kujawsko-pomorskim
w nowej perspektywie

RLKS – Rozwój lokalny kierowany przez społeczność

Rozwój lokalny kierowany przez społeczność powinien:

- ❖ koncentrować się na obszarach lokalnych;
- ❖ być kierowany **przez lokalne grupy działania (LGD)**, w których skład wchodzi przedstawiciele sektora publicznego i prywatnego, jednocześnie przy założeniu, iż żadna grupa interesu nie kontroluje procesu podejmowania decyzji;
- ❖ być realizowany **na podstawie strategii (lokalne strategie rozwoju)**;
- ❖ wspierać tworzenie sieci kontaktów;

RLKS – Rozwój lokalny kierowany przez społeczność 2020-2027

- ❖ Strategie terytorialne dla instrumentu RLKS mogą być wielofunduszowe i wdrażane poprzez środki z funduszy EFRR, EFS+, EFMR i EFRROW.
- ❖ Założenia do przyszłej perspektywy finansowej wskazują, iż realizacja RLKS nie będzie ograniczona wyłącznie do typów projektów określonych dla CP5. Możliwość realizacji typów projektów przypisanych do CP1-CP4 z RPO daje LGD większe możliwości stworzenia indywidualnych LSR, dostosowanych do lokalnych potrzeb.
- ❖ Dlatego też w ramach osi dedykowanych RLKS w RPO WK-P 2021-2027 nie planuje się szacowania wskaźników i określania zamkniętego katalogu wsparcia, do momentu wyboru wszystkich LSR.
- ❖ Jednocześnie planuje się kontynuowanie realizacji RLKS także na obszarach miejskich w ramach EFS+.
- ❖ W przyszłej perspektywie finansowej wybór funduszu wiodącego będzie oznaczał, iż zasady tego funduszu będą stosowane przy realizacji wszystkich projektów realizowanych w ramach LSR. Obecnie trwają prace nad ustaleniem koncepcji realizacji funduszy wiodącego.
- ❖ Przewiduje się realizację wsparcia w RLKS w oparciu o system projektów grantowych.

RLKS – Rozwój lokalny kierowany przez społeczność 2020-2027

Alokacja w perspektywie finansowej 2021-2027

Środki na RLKS - **3,45%** całości alokacji w programie.

Podział środków na RLKS na lata 2021-2027 (w ramach dwóch odrębnych osi):

- **(EFRR) – 30 % przyznanych środków**
- **(EFS) – 70 % przyznanych środków**

RLKS – Rozwój lokalny kierowany przez społeczność

Diagnoza dla instrumentu RLKS

- Tworzona przy współpracy Kujawsko-Pomorskiego Biura Planowania Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku będzie stanowiła wkład do RPO na lata 2021-2027.
- Diagnoza będzie również punktem wyjścia dla LGD do tworzenia LSR.

W opinii IZ RPO WK-P należałoby w przyszłej perspektywie finansowej wypracować mechanizm pozwalający na **bardziej elastyczne podejście do LSR**. Brak możliwości aktualizowania LSR w obecnej perspektywie spowodował, że LGD nie mogły reagować na zmieniające się warunki społeczno-gospodarcze, pozostając z koniecznością zrealizowania celów i osiągnięcia wskaźników nieodpowiednich dla nowych warunków.

Wsparcie LGD w budowaniu diagnoz będących punktem wyjścia do tworzenia LSR

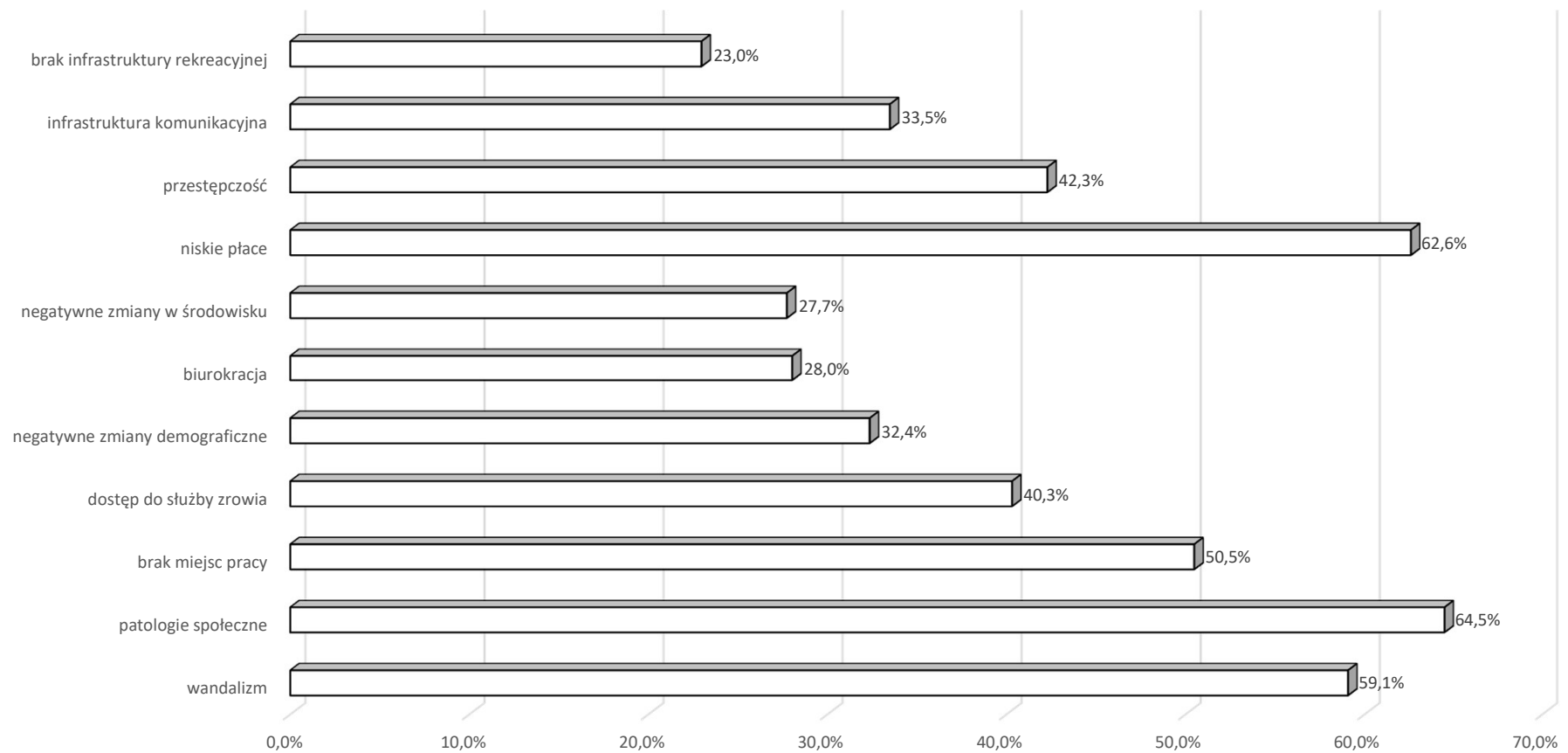
- przygotowanie i opracowanie danych statystycznych do diagnozy dla każdego obszaru objętego LSR (proponycja przygotowania materiału przy wsparciu środków z PT – zlecenie na zewnątrz lub realizacja przez pracowników Departamentu Planowania Strategicznego i Rozwoju Gospodarczego);
- przeprowadzenie konsultacji społecznych przez LGD (przy wsparciu ekspertów) z zastosowaniem modelu prowadzenia konsultacji opracowanego przez UMWK-P;
- opracowanie diagnozy przez LGD w oparciu o dostarczone dane statystyczne oraz konsultacje społeczne;
- indywidualne spotkania z każdym LGD dotyczące ostatecznego kształtu diagnozy;

Województwo kujawsko-pomorskie, przygotowując się do realizacji RLKS w perspektywie finansowej 2021-2027 rozesłało do wszystkich LGD z województwa **ankietę**, z prośbą o wskazanie wizji realizacji tego instrumentu terytorialnego w latach 2021-2027. **Najważniejsze wnioski:**

- ✓ LGD najchętniej skorzystałyby w przyszłej perspektywie ze środków EFS, w następnej kolejności wskazano EFRR i EFFROW.
- ✓ Pozytywnie została oceniona formuła bezpośrednia wdrażania RLKS.
- ✓ Z zaproponowanych w ankiecie działań LGD najchętniej wskazywały związane z **kulturą, turystyką i promocją walorów środowiskowych oraz rozwojem infrastruktury żłobkowej, przedszkolnej oraz społecznej.**
- ✓ Wśród typów projektów, innych niż zaproponowane w ankiecie, LGD najczęściej wskazywały **wsparcie przedsiębiorczości oraz działania skierowane do dzieci, młodzieży i osób starszych.**
- ✓ Większość LGD opowiedziała się za **kontynuacją w przyszłej perspektywie dwuetapowego procesu**, w którym Rada LGD ocenia wnioski i wybiera projekty do dofinansowania oraz określa wysokość wsparcia, a następnie IZ RPO WK-P dokonuje weryfikacji tych wniosków pod kątem kwalifikowalności kosztów.

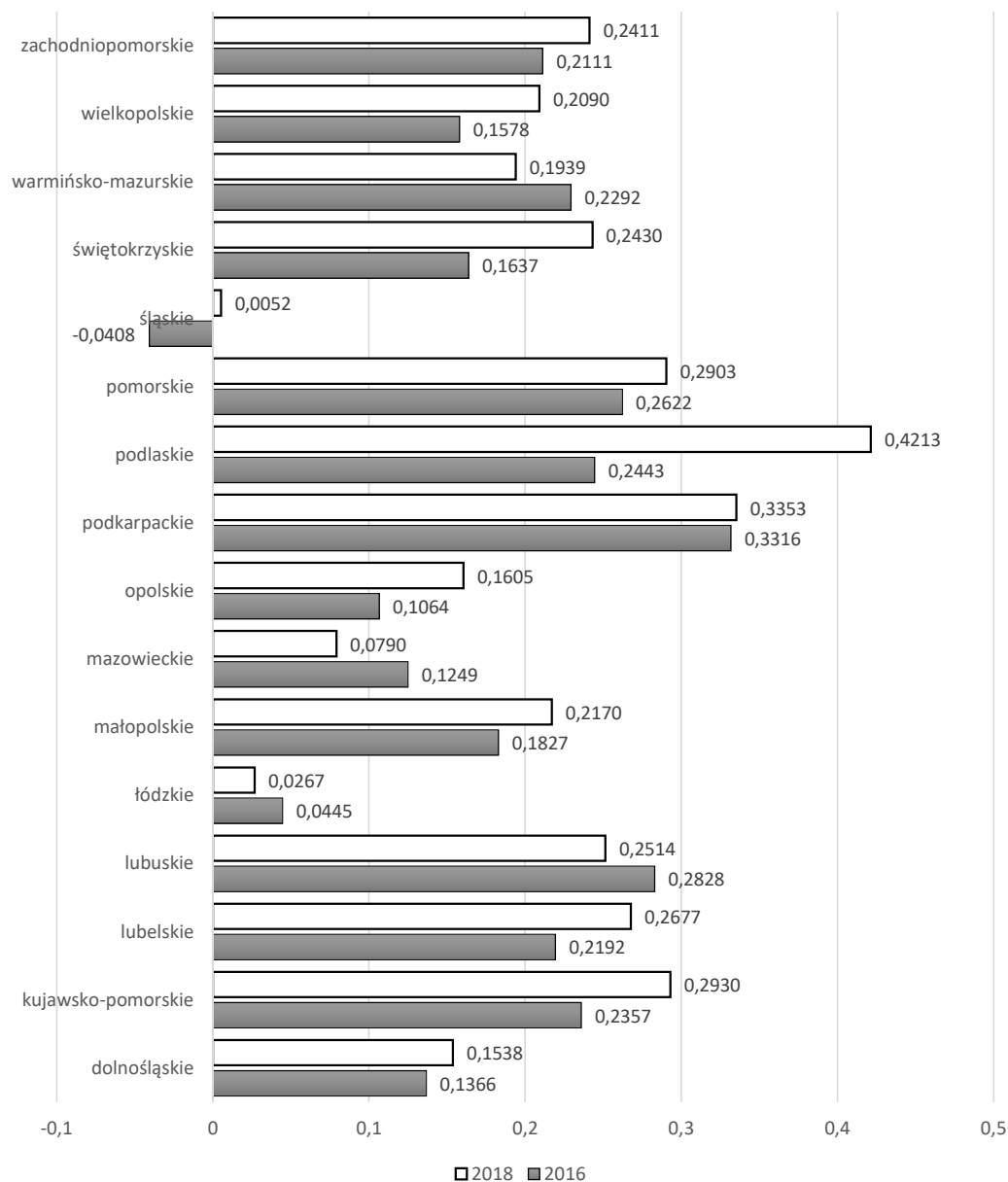
Ocena podstawowych obszarów zagrożeń bezpieczeństwa członków społeczności lokalnych województwa kujawsko-pomorskiego

Wskaźniki zrównoważonego
rozwoju
z obszaru ładu środowiskowy

Dziedzina	Wskaźnik	Filtr wskaźnika	Wymiar
Zmiany klimatu	Emisja dwutlenku węgla z zakładów szczególnie uciążliwych	Emisja dwutlenku węgla z zakładów szczególnie uciążliwych	ogółem
Energia	Udział energii odnawialnej w produkcji energii elektrycznej ogółem	Udział energii odnawialnej w produkcji energii elektrycznej ogółem	ogółem
	Zużycie energii elektrycznej na 1 mln zł PKB	Zużycie energii elektrycznej na 1 mln zł PKB	ogółem
	Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska związane z oszczędzaniem energii elektrycznej na 1 mieszkańca	Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska związane z oszczędzaniem energii elektrycznej na 1 mieszkańca	ogółem
Ochrona powietrza	Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych	Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych	gazowych
		Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych	pyłowych
Zasoby słodkiej wody	Zasoby eksploatacyjne wód podziemnych - przyrost lub ubytek w stosunku do roku poprzedniego	Zasoby eksploatacyjne wód podziemnych - przyrost lub ubytek w stosunku do roku poprzedniego	ogółem
Użytkowanie gruntów	Lesistość	Lesistość	ogółem
	Udział powierzchni odnowień i zalesień w powierzchni lasów ogółem	Udział powierzchni odnowień i zalesień w powierzchni lasów ogółem	ogółem
	Udział powierzchni użytków rolnych w powierzchni ogółem	Udział powierzchni użytków rolnych w powierzchni ogółem	ogółem
Bioróżnorodność	Udział powierzchni obszarów Natura 2000 w powierzchni ogółem	Udział powierzchni obszarów Natura 2000 w powierzchni ogółem	udział obszarów specjalnej ochrony ptaków
		Udział powierzchni obszarów Natura 2000 w powierzchni ogółem	udział specjalnych obszarów ochrony siedlisk w powierzchni ogółem
	Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej według kierunków inwestowania: ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu na 1 mieszkańca	Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej według kierunków inwestowania: ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu na 1 mieszkańca	ogółem
	Udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogółem	Udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogółem	ogółem
Gospodarka odpadami	Odpady komunalne zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów komunalnych zebranych w ciągu roku	Odpady komunalne zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów komunalnych zebranych w ciągu roku	ogółem
	Ilość zmieszanych odpadów komunalnych z gospodarstw domowych zebranych w ciągu roku przypadająca na 1 mieszkańca	Ilość zmieszanych odpadów komunalnych z gospodarstw domowych zebranych w ciągu roku przypadająca na 1 mieszkańca	ogółem
	Udział ścieków komunalnych i przemysłowych oczyszczanych w ogóle ścieków wymagających oczyszczenia	Udział ścieków komunalnych i przemysłowych oczyszczanych w ogóle ścieków wymagających oczyszczenia	ogółem

Syntetyczny miernik zrównoważonego rozwoju lokalnego (obszar ład środowiskowy) polskich województw (2016r. i 2018r.)

Dziękuję za uwagę

Elżbieta Siemiątkowska

e.siemiatkowska@kujawsko-pomorskie.pl